

Slettebakken Menighets Barnehage AS
En liten barnehage med et stort hjerte

Lek, mestring, undring og vennskap.

Årsplan 2022

Velkommen til Slettebakken menighets barnehage!

Vår lille barnehage ligger sentralt til ca.15 minutter fra Bergen sentrum, i kjellerlokalene til Slettebakken Kirke. Selv om barnehagen er nær byen, er vi likevel tett på vakker natur med Tveitevannet og fine skogsområder i barnehagens nærmiljø.

Barnehagen åpnet for første gang i 1980, da som en korttidsbarnehage. Barnehagen eies og drives av Slettebakken Menighets Barnehage AS. Eiers oppgaver og ansvar etter barnehageloven §7 tillegges styret i aksjeselskapet. Barnehagens styremedlemmer velges fra Slettebakken Menighetsråd.

Personalet i barnehagen har et tett og godt samarbeid med barnehagens styre. Dette fremkommer spesielt på barnehagens styremøter.

Styremedlemmene har jevnlig møter med barnehagens styrer hvor praksis og drift av barnehagen diskuteres. Barnehagen skal drives i samsvar med gjeldende lover, forskrifter, retningslinjer, vedtekter og årsplan for barnehagen.

Barnehagen er en to-avdelings barnehage, med 25 barn i alderen 1-6 år. Avdeling Eiketreet er en småbarnsavdeling med 9 barn under tre år og avdeling Hundremeterskogen er en storbarnsavdeling med 16 barn over tre år.

Grunnbemanningen i barnehagen består av to pedagogiske ledere i 100% stillinger, en barnehagelærer i 50% stilling, en barne- og ungdomsarbeider i 100% stilling, en assistent i 100% stilling, en assistent i 60% stilling og en assistent i 40% stilling.

Styrer har 50% administrativ stilling og de resterende 50% som pedagogisk leder sammen med barnegruppen.

Åpningstiden er kl. 07.30 – 16.30, mandag til fredag. Barnehagen er stengt i romjulen og påskedagene. Vi holder også sommerstengt i juli måned.

Foreldrebetalingen fastsettes av Stortinget som vedtar fast makspris for barnehage. Det betales for 11 måneder pr. år.

Barnehagen praktiserer med særlig formålsbestemmelse. Det vil si at virksomheten i barnehagen skal bygge på kristne grunnverdier og barnehagen skal aktivt bidra til barnas trosopplæring. Det kristne budskapet er en del av barnehagens hverdag, innhold og identitet. I praksis vil det si at vi i det daglige legger vekt på kristne verdier og det kristne budskapet. Vi synger for maten og en dag i uken har vi samlingsstund med kristent innhold. I disse samlingene forteller vi fra

Bibelen, vi har temasamlinger, synger kristne barnesanger og salmer, og vi tenner lys. Vi får jevnlig besøk av prestene eller menighetspedagogen i kirken som har samling med oss. Dette setter vi stor pris på da de tilfører en annen dimensjon til våre samlingsstunder.

Barnehagen er en del av et kirkebygg og det merker vi i hverdagen. Barna får fort med seg når det er aktivitet oppe i kirken, eksempelvis når

kirkeklokkene ringer på dagtid. Kirkeklokkene er ofte en spire til spennende samtaler om livet og alt det rommet. Vi får også låne kirkerommet når det er ledig. Barna i barnehagen er varme i trøyen oppe i kirkerommet, det er deres kirke.

Årsplan for Slettebakken menighets barnehage 2022

Årsplan for Slettebakken menighets barnehage bygger på Lov om barnehager og «Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver» av 2017. I Rammeplanen kan vi lese om barnehagens formål, verdier og hva en barnehage skal inneholde.

Årsplanen fungerer som en overordnet plan for hele året. Den konkretiserer mål for hva hverdagen i barnehagen skal inneholde og den er et verktøy for personalet. For foreldre og andre samarbeidspartnere fungerer årsplanen som et informasjonsskriv om det pedagogiske tilbudet vi gir i barnehagen.

Pedagogisk grunnsyn og barnehagens verdier:

Med pedagogisk grunnsyn menes den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for den pedagogiske virksomheten.

En liten barnehage med et stort hjerte;

Lek, mestring, trygghet og undring

En liten barnehage:

Det at barnehagen vår er liten er en sjeldenhet i dagens samfunn. Dette er sentralt i forhold til hvordan vi kan møte barna, følge dem opp og danne relasjoner med dem og deres familier. Vi er liten nok til at vår praksis blir «gjennomsiktig», med dette mener vi at vi lettere klarer å fange opp det som rører seg slik at vi kan iverksette tiltak for et godt barnehagemiljø for alle barna. Vi anser oss som veldig heldige og håper dere foreldre også ser verdien i vårt trygge lille samfunn.

Lek:

For oss er lek den mest betydningsfulle delen av barnas liv og en optimal læringsarena. I leken får barna mulighet til å utvikle seg både sosialt, språklig, kreativt og som individer. Derfor er det viktig for oss at alle barna i barnehagen får opparbeidet god lekekompetanse, at de har mulighet til å fordype seg i lek hver dag og at de kan dra nytte av lekens mange verdier.

Mestring:

Barna skal utvikle en trygghet på seg selv og egne evner. Det skal legges tilrette for at de opplever mestring i forskjellige typer situasjoner og at de stadig har noe å strekke seg etter, kunnskaps- og ferdighetsmessig. Opplevelsen av mestring er avgjørende for byggingen av barnas motivasjon, selvfølelse og danning.

Trygghet:

Barna skal føle seg trygge på seg selv og andre. Barnehagen skal være et sted med rom for ulike personligheter og plass til alle. Barna skal kunne lære av hverandres likheter og forskjeller, føle trygghet i gruppen, trygghet i å ytre egne meninger og kjenne på gleden av å være en del av fellesskapet. Dette er viktige forutsetninger for at barna skal få en begynnende forståelse for samfunnet og demokratiet vi alle er en del av.

Undring:

Med undring mener vi både læring og betraktninger av kristendom og livet med alt av dets mangfold. Gjennom å undre seg, stoppe opp, ta seg tid, komme med innspill, kommunisere og spille videre på barnas initiativ og interesser er grunnlaget for læring godt.

Slettebakken Menighets barnehage praktiserer særlig formålsbestemmelse. Dette betyr at virksomheten i barnehagen skal bygge på kristne grunnverdier og barnehagen skal aktivt bidra til barnas trosopplæring. Det kristne budskapet er en del av barnehagens hverdag, innhold og identitet. Kristne verdier, respekt for menneskeverdet, naturen og skaperverket, nestekjærlighet, tilgivelse og likeverd er spesielt viktig for oss.

Verdilære

For at barnehagen skal drives i retning overnevnte verdier skal personalet:

- Være tydelige rollemodeller i sitt arbeid med barna. Dette gjelder både moralsk, språklig, sosialt og som omsorgspersoner. Vi skal sette tydelige grenser, skape trygge rammer og vise at vi er verdt å etterlikne. I tillegg må vi vise omsorg, kjærlighet og varme både for barna, hverandre og foreldrene. "Barna hører ikke hva du sier, men de ser hva du gjør"! Ved at vi er troverdig, forutsigbare og tydelige, lærer barna å være det samme, og det skal alltid være samsvar mellom det du sier og det du gjør.
- Være engasjert i sitt arbeid, ha barna i fokus og inspirere dem til nysgjerrighet og lek, observere barna, se muligheter, være kreativ og ta seg god tid i samspill med enkeltbarn og barnegruppen.
- Se det enkelte barn, dets unike kvaliteter som person og sørge for at barnet ser det samme. Personalet skal i tillegg legge til rette for at barna skal føle tilhørighet til gruppen, føle at de blir møtt, sett, hørt og inkludert hver dag.
- HA HUMOR OG GLEDE I HVERDAGEN!
- Være i faglig utvikling, reflektere sammen, konkretisere og utvikle vårt pedagogiske grunnsyn og vår kompetanse.

Arbeidsmetoder og voksenrollen i barnehagen

Vi er en liten personalgruppe som jobber tett sammen. Det er viktig at vi "er på" når vi er sammen med barnegruppen. Dette krever at personalet har fokus på arbeidsoppgavene som skal gjøres, på enkeltbarn og på barnegruppen. Det er lite tid til å diskutere praksis og planlegging når barnehagen er åpen og det er barn i barnehagen. Da trenger barnegruppen personalets oppmerksomhet. Personalgruppen gjennomfører derfor tre timers personalmøte på kveldstid hver måned, avdelingene har to timer avdelingsmøte på dagtid hver måned og pedagogene har to timer felles planleggingstid pr. måned.

I møtene våre reflekterer vi rundt vår praksis, vi evaluerer gjennomførte opplegg og vi planlegger veien videre. Planene våre bygger på det som har vært og det som vi opplever engasjerer barnegruppen. Vi kan også legge vekt på tema vi opplever barnegruppen vil ha et godt utbytte av å jobbe mer med.

Arbeidsmetodene våre er forankret i et barnesyn hvor vi ser barnet som likeverdige subjekt, der barnet har alle muligheter boende i seg, og pedagogens rolle er å legge tilrette for barnas utvikling og progresjon. Personalets oppgave er å se hva det er mulig for barnet å mestre, først med litt støtte, så alene. For å få dette til må personalet være aktivt lyttende og tilstede i møte med barna. Personalet inviterer til dialog og dialogen bærer preg av gjensidighet, åpenhet og respekt for den andres ståsted og erfaringer.

I møte med de minste barna som kommuniserer med kropp, gester, mimikk og lyder må personalet forsøke å tone seg inn på barnet for å forstå barnets kommunikasjon.

Å oppleve å bli sett, hørt, respektert, forstått og inkludert er noe alle barna i Slettebakken Menighets Barnehage skal erfare i møte med personalet i barnehagen. Dette handler om at barna skal utvikle et godt selvbilde og bli trygg i seg selv.

Med et godt selvbilde kan barna mestre de utfordringene de møter og stadig søke nye mestringsrom med en holdning som sier; "Jeg klarer dette!" Barna i barnehagen vår er i alderen 1-6 år. Det sier seg selv at vi i gruppen som helhet finner mange ulike behov og ulike mestringsnivå. For at det skal være mulig for personalet å imøtekomme barnas ulike behov og interesser er barna delt på to avdelinger. En småbarnsavdeling hvor leker, møbler og materiell er tilpasset de små, og en storbarnsavdeling som imøtekommer de større barnas interesser og behov. På de to avdelingene er det to ulike pedagogiske utgangspunkt, det jobbes på ulik måte. Barna på avdelingene sees i løpet av dagen, i garderoben og på lekeklassen. Det er viktig for oss å lage treffpunkter hvor de små er sammen med de store. Vi ser at små og store vinner på å møtes. De små ser hva som er mulig i lek, kommunikasjon og aktivitet, de ser hva de kan strekke seg etter. De store barna lærer seg å hjelpe og til å ta hensyn til de små. Det viktigste er at alle barna, uansett alder og utviklingsnivå, finner utfordringer de har forutsetninger til å mestre. På avdelingene blir barnas progresjon innenfor forskjellige fagområder og utviklingsnivå tydeligere, og personalet får viktig informasjon om hvordan vi skal legge tilrette for nye utfordringer.

AVDELINGENE

Eiketreet

Eiketreet er vår småbarnsavdeling med barn fra 1-3 år. Barna på avdelingen kalles «Nasse Nøffer», og siden eikenøtter er det beste Nasse Nøff vet,

ble navnet på avdelingen vår «Eiketreet».

På Eiketreet er vi opptatt av at alle barna skal føle seg trygge. Hver høst får vi flere nye barn på avdelingen, og vi synes det er viktig at barna får bruke den tiden de trenger på å bli kjent og trygge i barnehagen. Vi er opptatt av å ha rutiner slik at barna skal få en forutsigbar hverdag, med en fast dagsrytme å forholde seg til.

For oss er det viktig at alle skal bli sett, og vi voksne er alltid på gulvet sammen med barna. Vi er opptatt av at hverdagene skal være gode. Tiden går blant annet til lek, formingsaktiviteter, lesing og spill, i tillegg til at alle barnas behov skal bli ivaretatt.

Vi bruker uteområdet mye, og er ute minst en gang for dagen. Barna får god tid til å utforske lekeplassen på sine premisser. Vi er heldige som har en kjøkkenhage med mange gode frukter og bær som vi ofte forsyner oss av i utetiden.

På våren før de eldste barna på Eiketreet skal bytte avdeling, er de med på turer sammen med Hundremeterskogen. Det er viktig for oss å tilbringe tid sammen med Hundremeterskogen, blant annet slik at overgangen mellom avdelingene skal gå lettere. Hver uke har vi kristensamlinger med fortellinger og sanger tilpasset barna. Vi ønsker at barna skal lære gode verdier, som å ta vare på hverandre og skaperverket. Vi vet at tiden på Eiketreet er svært viktig og verdifull. Barna utvikler seg utrolig mye gjennom de to første årene i barnehagen. Vi ønsker at Eiketreet skal være et godt sted for utvikling og mestring, et sted hvor alle barna blir sett og føler seg trygg, og opplever å være en del av et fellesskap.

Hundremeterskogen

Hundremeterskogen er avdelingen der de største barna i barnehagen går.

Hos oss er det 16 barn i alderen 3-6 år og det jobber fire faste voksne på avdelingen.

De eldste barna er Ole Brumm, de mellomste Kengu og de minste Tigergutt.

På Hundremeterskogen har vi bevisst dager med lite program. Vi ønsker å rydde plass til barnas egen lek og lar den få størst plass i hverdagen. Vi vil at barnas interesser og initiativ skal bli avdelingens praksis. For å lykkes med dette må de voksne være engasjert, tilstede og evne å spille videre på barnas kommunikasjon, lek og interesser.

Vi vet at barnas læringsarena er leken og vi vet at barna er mest mottakelig for læring når noe er lystbetont og konkret. Veien til hodet går gjennom fingrene, barna må gripe for å begripe. Vi ønsker å fylle dagene med spontane samlinger, små stunder der noen samles med felles fokus. I disse stundene tror vi det ligger gode muligheter for læring.

Ellers er barnelitteratur, rim og regler, musikk, dans og sangleker noe vi liker å fylle dagene med.

En dag i uken har vi kristen samling der vi formidler bibelfortellinger og/eller jobber med et kristent tema. Disse samlingene har faste rammer med tennig av lys, sang og gode samtaler med barna.

Vi har også en fast dag for Ole Brumm-gruppe. Fokuset og målsetning for denne gruppen er forankret i rammeplanen:

«barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen» (2017: Rammeplan for barnehagen)

En dag i uken har vi turdag hvor vi går på tur til barnehagens leirsted, eller andre steder i nærområdet. Vi har med niste eller lager mat ute disse dagene.

Dagsrytme:

07.30 Barnehagen åpner

08.15 Frokost (barnehagen serverer)

10.00 Samling

11.30 Lunsj (matboks mandag-onsdag, middag/smørelunsj torsdag-fredag)

14.30 Frukt (barnehagen serverer)

16.30 Barnehagen stenger

(Vi pleier som regel å leke inne før lunsj og ute etter lunsj)

Faste aktiviteter

Tirsdag: Ole Brumm er ute før lunsj og etter lunsj har de Ole Brumm-gruppe inne.

Kengu og Tigergutt leker sammen inne før lunsj og er ute etter lunsj.

Torsdag: Kristen samling. Barnehagen lager middag/smørelunsj

Fredag: Turdag. Barnehagen lager middag/smørelunsj

Barns medvirkning i barnehagen

Barnehageloven §3 Barns rett til medvirkning:

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse, planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet»

I barnehagen har barna rett til å medvirke, det vil si at deres stemmer skal bli hørt. Det er viktig å presisere at medvirkning og medbestemmelse ikke er det samme. Å medvirke betyr ikke at enkeltbarn alltid kan få viljen sin og bestemme alt. I barnehagen, som i livet ellers, trenger barna tydelige voksne og tydelige rammer. Det handler om at vi, små og store, skal fungere sammen med rammer som er til alles beste, ikke bare enkeltbarnets beste. Barn trenger voksne omsorgspersoner som kan hjelpe dem å regulere følelser og uttrykk, voksne som er tydelige. Voksne som tar ansvar og som setter grenser for barnet på en positiv måte. Positive grenser er viktige for at barna skal få være barn. Grensesetting er et ansvar som ligger hos de voksne. Denne oppgaven er for stor til at barna skal og kan klare dette selv.

I Slettebakken Menighets barnehage får barna medvirke ved at deres kommunikative uttrykk fanges opp av personalet og inkluderes i barnehagens daglige praksis. Barnas perspektiver spiller en sentral rolle når planer skal skrives, gjennomføres og evalueres. I dette arbeidet tar personalet hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn.

Vi skal tilrettelegge for at ulike individer, minoritetsspråklige barn og barn med nedsatt funksjonsevne skal møtes med respekt for at de er forskjellige.

Et viktig mål for oss i Slettebakken Menighets Barnehage er at alle barna skal oppleve å bli inkludert, sett, hørt og bli tatt på alvor ut fra egne forutsetninger. For å oppnå dette må personalet:

- Se hvert enkelt barn og gi det anerkjennelse for egne tanker og meninger, og være positiv til barnas uttrykk.
- Observere hvert enkelt barn og følge opp barnas ulike interesser, uttrykk og møte deres behov.
- Ta barnas innspill med i planlegging og evaluering.
- Tilrettelegge for godt foreldresamarbeid, slik at vi har tilstrekkelig informasjon til å kunne møte barnet på en god måte.
- Alle barn og foreldre skal bli møtt hver morgen og ettermiddag.
- Ta utgangspunkt i barnas interesser når vi velger tema for prosjektarbeid.

Barnas barnehagemiljø

Barnehagen er barnas primære sosiale arena og der skal de føle på trivsel, livsglede og mestring.

Det er personalet sin jobb å fremme inkludering, tilhørighet, trygghet og omsorg, og å forebygge alle former for krenkelser og mobbing.

For å oppnå et godt barnehagemiljø må barna ha trygge og engasjerte voksne rundt seg. De voksne må være fysisk, emosjonelt og mentalt til stede. I vår barnehage skal barna føle seg sett og inkludert, og ha dager som er fylt av lek og læring. Barna skal møtes av voksne som har tid til å lytte og vise omsorg. Dette handler om å være tett på barna og om å bli så godt kjent at vi oppnår trygge tilknytningsrelasjoner. Barna skal føle at de hører til og bli møtt og akseptert, akkurat som de er.

Barnehagen har nulltoleranse i forhold til krenkelsers og mobbing. Hvilket betyr at man ikke skal godta krenkelsers og at man skal gripe inn når barn blir utsatt for dette. Nulltoleranse handler også om forebygging. Personalet gjennomfører på alle personalmøter en sjekkliste om barnas barnehagemiljø, her avdekkes behov for risikovurdering, aktivitetsplaner og tiltak for et godt barnehagemiljø.

Selv om personalet har et skjerpet fokus og tankene våre er på forebygging av mobbing og krenkelsers er det viktig at vi i møte med barna har mest fokus og oppmerksomhet på det barna gjør av gode handlinger. For det er jo det vi vil ha mer av! Sammen med barna jobber vi for vennskap istedenfor mot mobbing.

«Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser». (Rammeplan:2017)

Barnehagen som lærings- og dannelsesarena

Kort fortalt handler danning om å bli til seg selv sammen med andre. Det handler om hvordan vi påvirker hverandre og utvikler oss i relasjon og samspill. Gode dannelsesvilkår i barnehagen stiller krav til personalet. Personalet må være aktivt tilstede og engasjert i barnas lek og virksomhet. Barna kan trenge støtte og veiledning i samspill for at deres dannelsesprosesser skal være gode. Gjennom gode dannelsesprosesser lærer barna å håndtere livets mange nyanser. Vi ønsker at barna skal få kjenne på motgang og medgang, på mestring og at vi av og til må prøve en gang til.

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap». (Rammeplanen:2017)

I barnehagen lærer vi gjennom lek, kommunikasjon, hverdagssituasjoner, rutinesituasjoner og formelle- og uformelle lærings situasjoner. Vi legger tilrette for læring gjennom aktiviteter vi planlegger og gjennomfører, prosjekter vi jobber med, innkjøp av materialer og utforming av det fysiske

miljø.

Læring er ikke nødvendigvis lek, men i lek gjør barna seg nyttige erfaringer som danner grunnlag for læring. Det er mye barna skal lære. Det spenner fra viktigheten av å vaske hendene etter et toalettbesøk, til gode strategier for å komme inn i lek og samspill. De skal lære å bruke verbalspråket når de ønsker å formidle noe og de skal lære en hel rekke ferdigheter. For oss er det viktig at alle lærings situasjoner skal være positive og lystbetont, med fokus på barnets utviklingsmuligheter, progresjon, mestringsfølelse, selvfølelse og at det skal oppleves meningsfylt for barna.

Barn er nysgjerrige og har et naturlig begjær etter å vite. For personalet er det viktig å gi næring til nysgjerrigheten og utforskertrangen, slik at barna blir glad i å lære. Personalet i Slettebakken Menighets barnehage skal utfordre, oppmuntre, støtte og anerkjenne barnas lærelyst og på den måten bidra til et grunnlag for livslang læring.

Av og til trenger barna bare litt støtte og hjelp før de mestrer. Personalet må være årvåken og gripe slike øyeblikk, slik at barna får den støtten de trenger, når de trenger det.

Fagområdene og barnehagens innhold

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver konkretiseres 7 fagområder som barnehagen er forpliktet til å jobbe med gjennom barnehageåret. Dette er de samme fagområdene barna møter igjen når de begynner på skolen.

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi

· Nærmiljø og samfunn

I barnehagen jobber vi tverrfaglig med alle fagområdene på daglig basis, et fagområde vil sjelden opptre alene. I barnehagen er det lett å tenke tverrfaglig, det kommer jo an på hvilke «briller» vi har på, hva vi velger å ha fokus på. Dette vil vi belyse med et eksempel fra praksis: Bryllupet i Kana var tema for en samlingsstund i barnehagen. Her er kan «brillene» umiddelbart rettes mot kommunikasjon, språk og tekst (formidling av tekst), og etikk, religion og filosofi (fortelling fra Bibelen). I denne samlingen vekslet pedagogen mellom å fortelle og å la små skuespillere utspille noen scener (kunst, kultur og kreativitet). Men først måtte scenen settes; To barn blir pyntet i brudeklær, et barn ble til prest, et barn vil være Jesus og mange vil være disipler. Jesu mor Maria var også med. Scenen rundt spillet ble klargjort med stoler og et pyntet bord med lys. Endelig var alt klart og vi kunne begynne. I dette kan vi som pedagoger se verdien av å øve på å lage til en lek. Denne forberedende aktiviteten stiller store krav til barnas relasjonskompetanse, språkutvikling, samarbeidsevner, sosiale kompetanse og lekekompetanse. Og vips kan målet for samlingen knyttes til barnehagens formål. Når samlingen er ferdig spør barna om de kan leke det videre. Rekvisittene er med og flere rekvisitter kobles på da leken vokser i omfang. I dette eksempelet ser vi hvordan barnas inntrykk fører til et behov for uttrykk, i denne forbindelse å leke det ut. Barna har behov for å bearbeide inntrykkene på forskjellige måter, noen leker det, andre tegner eller bygger (osv.) Personalet har her en viktig rolle. Ved å møte barnas initiativ med åpenhet og nysgjerrighet kan barna inspireres til videre aktivitet, bevegelses- og sansелеk, kreative uttrykk, sang eller undring. Når vi jobber med små og store prosjekter flyter fagområdene over i hverandre noe som igjen skaper store rom for medvirkning.

I barnehagen jobber vi ikke med et isolert fagområde til en fastsatt tid, men vi griper de øyeblikkene som oppstår i lek og samspill med barna. Av og til kan en planlagt aktivitet med et tenkt faglig fokus utvikle seg i en helt annen retning. Et godt spørsmål fra et nysgjerrig barnesinn kan stake ut kursen mot noe annet enn det som opprinnelig var tenkt og læringsutbyttet blir et annet. I dette tenker vi opplevelsen og læringen er det viktige og ikke hvilken eller hvem sin plan vi følger. I barnehagen skal vi legge tilrette for at barna får varierte opplevelser og impulser innenfor alle fagområdene og på den måten et rikt læringsutbytte.

Barnehagen som språkstimulerende miljø

«Gjennom arbeidet med fagområdet (kommunikasjon, språk og tekst) skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer». (Rammeplan: 2017)

Hvordan vi jobber for at barnehagen skal være et språkstimulerende miljø:

- I samtale lar vi barna få snakke ferdig uten å avbryte, noe som gir mestringfølelse og trygghet i kommunikasjon. Ved at de voksne inviterer til samtale, undrer seg og stiller spørsmål kan barna få hjelp til å utvikle sitt eget vokabular, uttrykke følelser, tanker og erfaringer.
- Vi ønsker å støtte og oppmuntre barna i sin individuelle språkutvikling og møte dem der de er i utviklingen. Dette vil blant annet si at man i dialog med de minste er ekstra lydhør for både verbale og non-verbale uttrykk, hjelper barnet å utvide sine ytringer og gjentar ord i korrekt form/ uttale.
- Vi legger tilrette for at alle involveres i samspill og samtaler i løpet av dagen, under måltid, overgangssituasjoner, samling og lek.
- Vi ønsker å "bade" barna i språk og bruker derfor sang, muntlig fortelling, høytlesning, rim, regler, flanellograf, dramatisering, ellinger og ringleker som arbeidsmetoder og innhold i samlinger, lek og hverdagssituasjoner hver dag i barnehagen. I samlingene legger vi vekt på gode leseropplevelser, formidling og kroppsspråk.
- Gjentakelse er med på å styrke språket og derfor bruker vi samme materiell i samlingene våre i en lengre periode av gangen.
- Det store aldersspennet i barnegruppen vår gjør at barna konstant har språklige rollemodeller rundt seg, dette er viktig for barnas språkutvikling og progresjon.
- Vi har fokus på å presentere barna for variert litteratur og bruker nye verk og klassikere i skjønn forening. Bøkene skal være lett tilgjengelige for barna og vi ønsker at bøkene skal gi næring til fantasi, lek og fellesopplevelser.
- De voksne er bevisst sin rolle som språklige rollemodeller for barna og vi tilstreber å ha et tydelig og ordrikt språk, med korrekte betegnelser på dyr, planter og gjenstander, i tillegg til aktiv bruk av begreper.

- Barna skal få utforske skriftspråket gjennom tegning og lekeskriving. I den forbindelse er det viktig at vi har bokstaver godt synlig rundt om i barnehagen, at vi gjør barna oppmerksom på disse og samtaler om dem.

Barnehagen har sitt eget barnebibliotek i barnehagen. Det er behov for å ha et rom hvor det er tilrettelagt for å sitte og nyte en god bok i ro og fred. En målsetning for barnehagen er at alle barna skal bli glad i bøker, glad i å høre fortellinger og glad i å se på oppslagene. Forholdet til bøker og litteratur følger jo med videre til skolen og senere til arbeidslivet, da tenker vi det er en fordel å ha gode minner med seg og å ha lært seg å sette pris på bøker.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi har tre måltider i barnehagen hver dag: frokost, lunsj og et fruktmåltid på ettermiddagen.

En sentral målsetning for måltidene er at barna skal få dekket behovet for mat og drikke gjennom dagen. Vi spiser ca. hver tredje time, da trenger kroppen påfyll. Med stabilt blodsukker er barna opplagt til lek, aktivitet og sosialt samspill. Vi legger vekt på at barna skal få tilbud om et variert, sunt og godt kosthold. Til frokost får de velge mellom havregryn, brød og knekkebrød med pålegg. Til lunsj varierer det mellom smørelunsj, matpakker hjemmefra og varmmat. Til alle måltidene vi tilbereder får barna tilbud om frukt og grønt som tilbehør til maten, de får også velge mellom melk, biola (til frokost) eller vann å drikke.

Barn i vekst og utvikling trenger variert, sunn og god mat. Måltidene i barnehagen er mer bare ernæring. Vi ser måltidene som en viktig arena for mye av det barna skal lære i barnehagen. Rundt bordet øver vi på kommunikasjon, formidling, turtaking, selvstendighet, toleranse, vennskap, selvhevdelse og selvkontroll. Vi øver oss på å "se hverandre" og være sammen om en felles aktivitet. Det kan være utfordrende for et barn å skulle sitte i ro og beholde fokus i 30 minutter, så for å oppnå dette må rammen rundt måltidet være god. Personalet har en sentral veiledningsrolle under måltidene, de må være på og tilstede.

Barn er i barnehagen største delen av tiden de er våken mandag til fredag. Det er viktig for barnas utvikling at barnehagen er helsefremmende, og at det er balanse mellom aktivitet og hvile. I barnehagen legger vi tilrette for at barna som trenger det skal få sove i løpet av dagen, og at det er

variasjon i intensiteten i aktivitetene vi planlegger. Vi legger tilrette for kroppslige utfordringer på lekeklassen, på turer i nærmiljø og natur, og i kroppslig lek, men det er viktig at barna også finner rom hvor de kan hente seg inn når de er sliten.

Barna skal lære sin egen kropp å kjenne og lære å forstå kroppens signaler. De skal lære noe om hvordan de skal ta vare på seg selv. Ting som hyppig og grundig håndvask i løpet av dagen, og kunnskap om valg av kler som passer til vær er viktig for barna fysiske helse. Her har personalet et veiledningsansvar. Det er ikke alltid barnet selv klarer å vurdere vær, klær, situasjon, behov osv.

I barnehagen har vi også samlinger sammen med de eldste barna om grensesetting for egen kropp og hva som er lov og ikke lov. Her er det viktig å styrke barna og bidra til at de utvikler trygghet i seg selv og et positivt selvbilde. Til disse samlingene tar personalet utgangspunkt i materiell fra Stine Sofies Stiftelses barnehagepakke som flere i personalet er kurset i. Også her er personalets evne til å lytte viktig, lytte til det som blir sagt og det som ikke blir sagt.

Barnehagen skal og legge tilrette for at barna skal ha god psykisk helse. Dette handler om hvordan barna blir møtt og behandlet. Barna skal oppleve at de er trygge, at de mestrer eget liv. At de er verdifulle, unik og gode nok, akkurat som de er. Et godt selvbilde henger tett sammen med psykisk helse. Vi i barnehagen jobber for at barna skal syntes bra om seg selv, være trygge i seg selv, ha tro på egne ferdigheter og egen verdi.

Kunst, Kultur og Kreativitet

Fagområdet som omhandler kunst, kultur og kreativitet er lett gjenkjennelig i barnehagen. Vi begynner og avslutter dagene våre med rolige aktiviteter som tegning, veving, forming med plastelina, klipping, perling, lesing eller pusling.

De dagene vi deler barnegruppen i mindre grupper er det en unik mulighet til å legge tilrette for at barna i gruppen skal få uttrykke seg estetisk. I en slik gruppe kan aktiviteten spisses inn på barnas potensielle mestringsnivå, de kan få utfordringer de har forutsetninger til å mestre og vi kan skape noe sammen!

Dette bidrar til å styrke barnas relasjonskompetanse, de får oppleve mestring og det styrker fellesskapsfølelsen. Av og til tar vi kunstfagene med ut i naturen, et staffeli på lekeplassen, «landart» i skogen eller lek med naturmaterialer, med denne barnegruppen er alt mulig! I tillegg jobber vi med kunst, kultur og kreativitet på følgende måte:

- Vi legger tilrette for at barna skal få uttrykke seg estetisk, både i forhold til organisering, tilgjengelighet, tema og valg av materiale.
- Vi tar barnas kulturelle uttrykksmåter på alvor og møter dem der de er. Vi skal vise forståelse, respekt og anerkjenne barnas mange forskjellige uttrykk. Det finnes ingen fasitsvar i arbeid med kunst!
- Vi har daglige samlinger hvor sang, drama, visuelle uttrykk og litteratur kan inspirere barnas mange uttrykksformer.
- Det skal være rom for barnas egen kulturskaping i Slettebakken Menighets barnehage.
- Vi tar barna med på ulike kulturtilbud (når dette er forsvarlig i forhold til smittevern)

Natur, miljø og teknologi

Barns nysgjerrighet og interesse for å lære er stor. Naturen inviterer til et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Vårt mål er at barna skal undre seg og oppleve glede når vi er ute, og at de skal bli glad i naturen. Det er jo slik med oss mennesker, at vi gjerne vil ta vare på det vi er glad i. Så tanken er at om barna blir glad i naturen vil de også utvikle en begynnende forståelse for den og interesse for å ta vare på den.

Naturen er en fantastisk lekeplass. Her finner barna motoriske utfordringer som gir mestringsfølelse og bevegelsesglede. Barna søker stadig høyere vanskelighetsgrad i terrenget og de utnytter de mulighetene naturen gir til å leke og sprengte grenser. Barnas tilnærming til naturen gir en naturlig progresjon, de går et skritt om gangen, når skrittet er tatt og mestret, finner de et med høyere vanskelighetsgrad.

Vi er så heldige at barnehagens beliggenhet er i gåavstand til en skog med et flott naturlekeområde. "Leirstedet" er en herlig lekeplass tilrettelagt andre aktiviteter enn vi finner på barnehagens tradisjonelle lekeplass. Slengdisse, gapahuk og skog inspirerer barna til en annen type lek og aktivitet enn i barnehagen. En bakke blir til lavaelv, en krok et fengsel. Pinner, nøtter, steiner og mose blir til det vi trenger for å holde leken levende, "Alle ser jo det at disse steinene er ekte diamanter!" Denne type lek stimulerer barnas lekekraft og kreativitet, og det beste av alt; det er nok materialer til at

alle kan være med! Skogen er også rike motsetningen til flatt hardt underlag, den er ulendt og byr på variasjon, noe som stimulerer barnas grovmotoriske utvikling.

I barnehagen har vi fokus på bærekraft og miljø. Barna lærer at plast-, papir- glass- og metallavfall kan resirkuleres og brukes igjen. I tillegg lærer de at matavfall blir til jord i barnehagens egen kompost. Komposteringsjorden bruker vi til matproduksjon i barnehagens egen kjøkkenhage. På lekeplassen vår er det flere bærbusker, frukttrær og plantekasser, til glede for små og store i barnehagen.

Antall, rom og form

«Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenlikning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønstre, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger». (Rammeplan:2017)

Personalet sin rolle er helt avgjørende i arbeid med dette fagområdet. Det er vår oppgave å vekke barnas nysgjerrighet for matematikk i hverdagen, legge tilrette gjennom materiell og aktiviteter og bruke matematiske begrep som en naturlig del av dagligtalen. Vi må gripe de situasjonene som oppstår i barnas lek, stille spørsmål, samtale og sammen finne løsninger på ulike utfordringer.

I hverdagsaktiviteter som av- og påkledning, borddekking og matlaging er det mulighet for å øve på former, mengder, masse, parkoblinger, telling, lokalisering, antall og størrelser m.m. Det aller viktigste er at "arbeidet" skal være lystbetont, barna skal føle mestring og at de støttes etter individuelle behov. Undringen kommer til uttrykk i lek og dialog, både mellom barn og mellom personalet og barna.

Om en tar på seg "antall, rom og form brillene" er det lett å finne eksempler fra dette fagområdet i vår daglige praksis;

- I lek og kommunikasjon har vi fokus på begreper, sortering, antall og sammenlikning.
- Barna bedriver konstruksjonslek med klosser, lego, togbane og i sandkassen.
- Barna er med når vi skrur og bygger til barnehagens fysiske miljø. Her har vi fokus på å jobbe ut fra en tegning, størrelser, utstyr/materiell, plassering og benevning.
- Når vi rydder trener vi på orientering, lokalisering, romforståelse og sortering.

- Vi spiller terningspill, brettspill, lotto, yatsy, domino og legger puslespill.
- Vi bruker sanger og regler der telling er tema.
- Tall og former synliggjøres i barnehagen.

Etikk, religion og filosofi

Rammeplanen sier at personalet i arbeidet med etikk, religion og filosofi skal utforske og undre seg over etiske, religiøse og filosofiske spørsmål sammen med barna. I tillegg skal personalet bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre. (Rammeplan:2017)

Som menighetsbarnehage er vi så heldige å ha lokaler i kjelleren på Slettebakken kirke, hvilket fører med seg en rekke fordeler. Ved å være en del av kirkebygget kan vi daglig følge med på hva som skjer her. Barna er for eksempel opptatt av kirkeklokkene i tårnet. Hver gang de ringer, enten vi er inne eller ute, vekker de barnas interesse og er spire for gode samtaler.

Hver torsdag har vi kristen samling med faste rammer, noe som skaper stemning og forutsigbarhet for barna. Under de kristne samlingene tenner vi lys, synger sanger og salmer, og hører fortellinger fra bibelen. Gjennom de kristne samlingene følger vi kirkeårets rytme, i tillegg markeres kirkens høytider (jul, faste og påske) spesielt. De kristne samlingene holdes av en i personalet, menighetspedagogen i kirken eller en av prestene.

Vi prøver å ha jevnlig samlinger oppe i kirkerommet, når det er ledig. Dette er med på å skape en ekstra høytidelig ramme, samtidig som barna får en unik mulighet til å bli kjent med det fine kirkerommet vårt.

Hvert år deltar barnehagen på flere arrangementer og gudstjenester i kirken; Menighetens dag, barnas adventsgudstjeneste, barnehagesamling i kirken, familiegudstjeneste og sommerfest. Samarbeidet med prestene og de øvrige ansatte i kirken er noe vi setter stor pris på.

Jul i barnehagen

I førjulstiden er Jesu fødsel og juleevangeliet sentralt. Vi har flere samlinger om julebudskapet, og vi dramatiserer det sammen med barna. Desember er en måned med mange forventninger, den kan oppleves stressende og kavete. Vi ønsker at desember i barnehagen skal oppleves som en motvekt

til samfunnets krav og kav denne måneden. Vi tilstreber å skape en rolig førjulstid, med tid til gode samtaler, undring og fine fellesopplevelser. Vi vil prøve å skape en rolig oase av litteratur, musikk, avslapping, gode smaker og lukter, og tilnærme oss høytidens tradisjoner med hvilepuls, slik at vi virkelig kan nyte ventetiden og ha det godt sammen.

Kjærlighetens vei og Kirkens nødhjelps fasteaksjon

I ukene fra fastetiden begynner og frem til påske vil vi noen dager i uken ha samlinger som vi kaller vi for «Kjærlighetens vei». De omhandler det Jesus gjorde for menneskene i tiden frem mot påske. Verdibudskapet i «Kjærlighetens vei» er fint å jobbe med i barnehagen, vi kan alle lære noe fra disse bibelfortellingene! Vi har blant annet samlinger om barmhjertighet, rettferdighet, solidaritet og medmenneskelighet. I denne perioden deltar barnehagen på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon. Hver av de syv ukene frem mot selve aksjonsdagen har hvert sitt tema og hver sin farge. Vi tenner lys i fastekalenderen vår og snakket om ukens tema med barna. I tillegg får alle barna tilbud om å få en bøsse med hjem hvor de kan samle inn penger til mennesker som lever under andre forhold enn oss i Norge. Barna får selv kjenne på det å gi fra seg penger og vi snakker mye om hvem som skal få dem og hvorfor de trenger dem.

Fasteaksjonen er Norges nest største innsamlingsaksjon og en av målsetningene er å samle inn penger til arbeidet med å bygge brønner til mennesker som ikke har tilgang på rent vann. Et viktig arbeid! Rent vann er livsviktig og nå med en global pandemi er utfordringene enda større. Pandemien rammer hardt der fattigdom og vannmangel er den levde virkelighet. Det er en flott aksjon som vi er takknemlig for å ta del i! Barna får lære om kontrastene som finnes i verden, globale utfordringer, bærekraftig utvikling, miljøvern og at de selv kan bidra for å gjøre forskjellene mindre. Våren 2021 gjennomførte barnehagen en digital aksjon hvor det var mulig å sponse barnas aktivitet på en avtalt dag. Barna løste aksjonen på forskjellige måter; noen syklet, andre gikk topptur, noen gikk på ADO og svømte! Denne aksjonen ble en kjempesuksess og barnehagen samlet inn 22185 kr. Da vi i samlingen etter aksjonen skulle se på hvor mye penger vi nå hadde å gi, var bøssene så tunge at de var vanskelig å bære! Dette hadde vi klart sammen og for noen mennesker ville dette gjøre en forskjell. Fasteaksjonen 2022 vil likne på den vi hadde i 2021. Vi gjør aksjonen digital og prøver å engasjere foreldre, søsken, besteforeldre, naboer, ja hele nærmiljøet til å dele og bevege seg.

Nærmiljø og samfunn

Rammeplanen sier blant annet at barnehagens arbeid med nærmiljø og samfunn "*skal bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt*". (Rammeplan:2017)

August måned settes av til ro, oppstart og vi har barnehagen som eneste arena. I de påfølgende månedene utvider vi. Nærmiljøet vårt blir da tatt i bruk ved at vi blant annet går på turer til leirstedet i skogen, Tveitevannet, lekeplassen ved Slettebakken borettslag, Duekleivene og biblioteket. Ved at vi besøker stedene flere ganger oppstår det gjenkjennelse og tilhørighet til plassene. Barna får også ved gjentatte besøk utforske stedene grundig. Turene er gode felles opplevelser, noe som danner grunnlag for samhold, fantasi, lek og vennskap.

Vi ønsker å trekke frem Tveitevannet og området rundt som noe av det flotteste ved vårt nærmiljø. Turene dit gir oss mange fine opplevelser og muligheter til å lære barna om alle plante-, dyre-, og fugleartene som omgir oss. Eksempelvis heter ikke fuglene som bor i og ved vannet "pip yatzy", men sothøne, brunnakke, hegre, stokkand, kråke, spurv og skjære. Vi har erfart at barna raskt vet hvilken stokkand som er hun og hvilken som er han. Vi syntes det er viktig å lære barna arter fra naturen og nærmiljøet. Dette fordrer aktive og kunnskapsrike voksne som har evnen til å undre seg og tilegne seg kunnskap sammen med barna.

Andre viktige aktører i nærmiljøet og samfunnet rundt barnehagen er kirken og eldresenteret, hvor vi blir kjent med andre institusjoner, levesett og yrkesgrupper. De siste to årene har det vært nødvendig å tilpasse besøkene våre på eldresenteret til gjeldende smittevernnivå. Vi har gått til stien for å synge og vinke til beboerne der, da det ikke har vært mulig for oss å komme inn. Vi håper det er forsvarlig for besøk i 2022, da i forhold til markering av 17. mai og Lucia tog. Vi besøker Langedgården to ganger hvert år; ett besøk om høsten og ett om våren, dette er en fin tradisjon som barna gleder seg til. Ellers reiser vi på ulike kulturtilbud i byen, enten med buss eller bybane som fremkomstmiddel.

Det å bli kjent med hverandre, familiene og ansatte i barnehagen er også en del av fagområdet, og handler om å bli kjent med ulike levesett og familieformer. Dette er med på å gi barna en begynnende forståelse for egen identitet, tilhørighet og mangfoldet i samfunnet vårt. Gjennom kjennskap til og kunnskaper om det som er ulikt, kan barna utvikle holdninger som motvirker diskriminering, rasisme og fordommer.

Hva skal 2022 handle om?

Barnehagen har en årrekke jobbet prosjektbasert med åpne planer og høy grad av barns medvirkning. Vi kan nevne større prosjekter som *treet*, *kroppen vår* og *kirkebygget*. I år har vi reflektert rundt hvilket prosjekt vi nå skal gå i gang med, om vi skal fortsette med *treet*, eller hva? De siste to årene har vi i perioder vært nødt til å legge vekk planene våre og gjøre noe annet på grunn av førende smitteverntiltak. Verden har vært annerledes. I barnehagen har vi stått i det og vi har gjort alt vi kan for at barna skal ha gode dager og at de skal skjermes for det som skjer i samfunnet rundt. Nå har samfunnet åpnet igjen og vi kan tilnærme oss en mer normal hverdag. Det snakkes om gjenåpning, men vi tenker oppreisning er et bedre ord. Vi skal sammen finne ut hvordan alt fungerer og hvordan vi skal forholde oss til verden slik den er nå. Det vi savnet under pandemien var hverdag, helt vanlige dager. Hverdag uten strenge restriksjoner og delte grupper, hvor vi er fri til å gjøre det vi har lyst til. Barna har etterlyst lekedag, turer, teater, overnattingstur, foreldrekafe osv. Og vi har vært nødt til å si nei eller avlyse i 12.time. 2022 skal handle om det som skjer, her og nå. Vi vil skape rom for gode fellesopplevelser, lek og de miniprojektene som oppstår. Dette er en krevende metode for personalet å stå i, det er uforutsigbart. Men vi vinner på å være i det uvisse sammen, på å lære sammen og på å finne gode løsninger sammen.

Lek, vennskap og sosial kompetanse

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.» (Rammeplan:2017)

Rammeplanen sier at sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre, og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Vi ser på leken som barnas aller viktigste arena for læring, sosialisering, vennskap og språkutvikling. I lek bearbeider barn opplevelser og inntrykk, prøver ut ferdigheter, øver på konsentrasjon, kreativitet og oppfinnsomhet m.m. I leken må barna også tilnærme seg den andres perspektiv, forstå egne tanker, følelser og handlinger. Barna må samarbeide, lytte til hverandre, forhandle, ta på seg ulike roller og tilpasse seg andre. De skal med andre ord utvikle sin sosiale kompetanse.

Derfor er følgende viktig for oss i arbeid og tilrettelegging av lek og vennskap i barnehagen:

- At barna får god tid til lek. De må få anledning til komme inn i den "dype" leken og ikke avbrytes i flytsonen.
 - Alle skal føle tilhørighet i gruppen, få øvelse i sosiale ferdigheter og knytte vennskap med andre barn. Dette krever voksne som aktivt bidrar til at alle skal få være med i leken og at barnehagen er et inkluderende miljø der barna føler seg sett og betydningsfulle for fellesskapet.
 - Personalet må legge til rette for variert lek og aktiviteter ved å introdusere variert og spennende lekemateriell, gi barna felles opplevelser og inspirere til lek på ulike måter.
 - Vi deler barna inn i mindre grupper både i lek og på tur. Dette skaper mer ro i gruppen, og det blir lettere å etablere kontakt og danne relasjoner.
 - Sosial kompetanse er noe av det viktigste barna utvikler i barnehagen. Det å "omgås hverandre" på en god måte må læres. Vi må ha klare normer for samhandling (se barnehagens verdier), observere barna, være gode sosiale rollemodeller og veilede barna i samspill og konfliktløsning.
- Rammeplanen sier tydelig at personalet i barnehagen skal følge opp og stoppe all form for diskriminering, mobbing, utestenging og uheldige samspillsmønstre mellom barn.
- Vi ønsker å forsterke positiv adferd, istedenfor å stadig bemerke hvordan man ikke bør opptre i samspill. Vi vil ha fokus på det vi ønsker mer av.
 - Barna får i hverdagen hjelpe til med praktiske gjøremål som borddekking, henge opp klesvask, tømme oppvaskmaskinen og liknende. Av dette lærer barna praktiske ferdigheter, men kanskje aller viktigst lærer de at hvert enkelt barns bidrag til fellesskapet er en viktig brikke i helheten.

Vurdering og kvalitetssikring

For oss i barnehagen er det viktig å reflektere over egen praksis. Vi vil være i endring og utvikling, en lærende organisasjon som følger med på samfunnsutviklingen. Vi er opptatt av at personalet skal møte utfordringer, se muligheter til å vokse, og utvikle sin kompetanse innenfor rammen av

sin stillingsinstruks.

Det er som vi sier: «Den dagen du føler det ikke er mer å lære i barnehagen er du ikke ferdig utlært, men ferdig». Vi ønsker at Slettebakken menighets barnehage skal være en læringsarena — også for de voksne!

Vi vil løfte blikket og se vår egen praksis i et metaperspektiv. For å oppnå dette vil vi dette året benytte oss av praksisfortelling som metode i observasjons- og evalueringsarbeidet i barnehagen. Hver og en i personalet har fått utdelt en liten bok hvor de skal skrive observasjoner fra hverdagen i barnehagen. Så, hva er egentlig en praksisfortelling? Litt forenklet kan det sies at en praksisfortelling er en fortelling fra praksis som du bare «må» dele. De begynner typisk med; «Vet du hva som skjedde når ...». Slike fortellinger beskriver en situasjon i barnehagen som har gjort inntrykk. Inntrykkene kan være av varierende art; gledelig, rørende, overraskende, frustrerende osv. Hensikten med å skrive fortellingene ned er å bruke de som refleksjonsgrunnlag på personalmøter og i medarbeidersamtaler, og da sitte sammen og prøve å forstå hva som skjedde. Her vil verdifull informasjon komme frem. Både i form av synliggjøring av veiledningsbehov og behov for kompetanseheving, og som evaluering av vår egen praksis. Vi evaluerer pedagogiske opplegg, planer, rutiner og dagsrytme kontinuerlig i barnehagen. Vi er «på ballen» og gjør hele tiden justeringer for å finne den praksis barna får best utbytte av. Både praksisfortellingene og referat fra møtene våre fungerer som dokumentasjon på vårt vurderingsarbeid. Da har vi mulighet til å se tilbake på konkrete ting og plukke opp tråden flere ganger.

På hvert personalmøte gjennomfører personalet sjekklisen «Barnehagemiljø» i plenum, sjekklisen er en del av vårt internkontrollsystem PBL Mentor. I arbeid med denne sjekklisen går vi gjennom flere punkter som omhandler barnas psykososiale miljø i barnehagen. Hensikten med denne listen er å avdekke avvik i barnas barnehagemiljø og å sammenlikne observasjoner og erfaringer med barna og barnegruppen. Ved noen anledninger vil det være behov for å videreføre arbeidet til risikovurdering og aktivitetsplan med tiltak, andre ganger sjekker vi listen ut.

De skriftlige observasjonene, sjekklisene og evalueringene vi gjør i barnehagen er til internt bruk i vårt arbeid med kvalitetssikring.

Dokumentasjon

I barnehagen dokumenterer vi glimt fra hverdagen ved å poste bilder på barnehagens digitale plattform, Kidplan. Om fredagen sender avdelingene i tillegg ut ”fredagslappen”, et skriv med noen fortellinger fra uken som har gått. På fredagslappen blir forskjellige ting løftet frem; det kan være en

tur, en kjekk samling, en spesiell lek som vi leker for tiden osv.

Inne i barnehagen benytter vi oss av pedagogisk dokumentasjon med tekst og bilder. I møte med dokumentasjonen kan både barn og voksne reflektere over praksis. Barna oppsøker ofte dokumentasjonen og inviterer til dialog rundt det de ser og det de har erfart. I slike samspill kommer ofte nye perspektiver frem. Vi får tak i barnas tanker rundt aktiviteten og samspillet, og dette kan personalet lære av. Barnas perspektiver skal inkluderes når vi evaluerer en aktivitet. I dette barnehageåret vil vi jobbe med pedagogisk dokumentasjon og barnesamtaler som metode for innhenting av barnas perspektiver om praksis.

Foreldresamarbeid

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek og skal fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling». Barnehageloven §1

Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere i barnehagen. Det skal være et samarbeid preget av forståelse, gjensidig respekt og tillit til hverandre. Det er viktig for barnas trivsel og utvikling at vi spiller på lag. Vi ønsker en åpen dialog der vi kan komme med beskjeder og tilbakemeldinger på en ærlig og trygg måte, til det beste for barna.

Vi arbeider for et godt foreldresamarbeid gjennom:

- Den daglige kontakten vi har i barnehagen.
- Foreldresamtaler. Hvert år inviterer vi til to foreldresamtaler hvor barnets trivsel og utvikling er tema for samtalen. I tillegg tilbyr vi til en oppstartsamtale før barnet begynner i barnehagen, for å bli litt kjent og utveksle viktig informasjon om barnet og familien.
- Foreldremøter. Vi gjennomfører to foreldremøter hvert barnehageår.
- Dugnad. Vi har to dugnader i året, en på høsten og en på våren. Dugnadene er på ettermiddagen etter at barnehagen er stengt. Foreldre og personalet samarbeider her om forskjellige praktiske oppgaver. Det er god stemning og en fin mulighet til å bli kjent utenfor "barnehagerammen".

- Arrangementer. Gjennom året har vi en rekke arrangementer i barnehagen hvor foreldre, søsken og besteforeldre mfl. blir invitert. Menighetens dag, barnas adventsgudstjeneste, luciakaffe (de årene Lucia faller på en ukedag), påskefrokost og sommerfest/familiegudstjeneste.
- Brukerundersøkelsen: For å utvikle kvaliteten på det pedagogiske tilbudet i barnehagen er det viktig for oss å få tilbakemeldinger fra foreldre på hvordan de opplever tilbudet barna får i barnehagen. Hvert år gjennomfører vi en brukerundersøkelse hvor alle foreldre har muligheten til å ytre det de mener om det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Resultatet av brukerundersøkelsen bruker vi aktivt i personalgruppen for å videreutvikle kvaliteten på barnehagetilbudet. Brukerundersøkelsen sendes ut på høsten. I tillegg til brukerundersøkelsen inviteres foreldre til å uttale seg om barnehagens årsplan når den skal skrives og på denne måten har de anledning til å påvirke barnehagens innhold.

Samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ. SU består av to foreldrerepresentanter og to representanter fra personalet. Barnehagens eier (representanter fra styret) kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn de andre gruppene. SU kan forelegges saker som er viktig for foreldrene og har blant annet som oppgave å godkjenne barnehagens årsplan.

Ny i barnehagen

De første ukene i august senker vi skuldrene og har mindre på planen enn ellers i året. De første ukene skal vi finne ut hva barnehagen er og skal være dette året. Nye barn og familier skal bli kjent med barnehagen for første gang og "veteranene" skal bli kjent på nytt. Barnehagen er annerledes enn den var før sommeren. "Ole Brummene" har begynt på skolen og alle barna i barnehagen skal finne sin plass i nye grupper. De største Nasse Nøffene skal over til stor avdeling hvor større utfordringer møter dem. For de Nasse Nøffene som var minst før sommeren endrer livet seg, nå fylles avdelingen opp med barn som er mindre enn dem! For alle barna er det godt å ta inn verden i små porsjoner og utvide når de er moden for flere nye impulser. På barnas premisser tar vi oss god tid.

Det er godt for barna å ha noe kortere dager når de begynner i barnehagen, ta litt om gangen. Det er så mange inntrykk, tanker og følelser som skal bearbeides at behovet for søvn og hvile kan være større enn det barnet normalt trenger. Barna skal de første ukene venne seg til et høyere lyd- og

aktivitetsnivå enn de vanligvis er vant med, de skal i gang med å opparbeide seg barnehagekondisjon.

Det er mange følelser knyttet til oppstart, for små og store. Det kan oppleves vanskelig å overlate den daglige omsorgen for barnet ditt til noen andre. Det er så mye å forholde seg til, både for barn og foreldre. Et nytt miljø å bli trygg i, nye voksne omsorgspersoner og mange nye barn å bli kjent med. Det kan ta tid før barnet er trygg i sin nye hverdagsramme.

Vi i barnehagen er opptatt av at barna skal få en god start på sin barnehagekarriere, og førsteinntrykket legger grunnlaget for barnas trivsel. Et tett og godt foreldresamarbeid er nøkkelen til en god start, og det blir best når vi spiller på lag. Derfor sender barnehagen ut et skriv hvor foreldre noterer viktig informasjon om barnet som vi trenger før barnet begynner i barnehagen. Nye foreldre inviteres til foreldremøtet før sommerferien, hvor de kan bli litt kjent med personalet, de andre foreldrene og få informasjon om barnehagens praksis. Det er også mulig å få en samtale i forkant om dette er ønskelig.

I tilknytningsperioden er det viktig å etablere gode rutiner som gjør hverdagen trygg og forutsigbar for barnet.

Kommuniser med barnet når du går, si **tydelig** "hadet" og fortell at barnet skal bli hentet senere samme dag. Av og til reagerer barna med sinne eller gråt, andre ganger ikke. Noen trenger mye tid, andre går inn i barnehagen med den største selvfølgelighet. Barn er forskjellige og må møtes som det unike individet det er. Personalet i barnehagen er oppmerksom på barnas reaksjoner og prøver å hjelpe og støtte barnet i sin prosess. Vi avleder ikke, følelsene er jo der selv om barnet vender blikket mot noe annet. Vi forsøker å hjelpe barnet å bearbeide inntrykkene og følelsene som oppstår i situasjonen og etter hvert som dagene går vil barnet kjenne igjen en forutsigbarhet i dagsrytmen: "Jeg kommer til barnehagen-frokost-lek-samling-utelek-lunsj-lek-frukt og der kommer mamma eller pappa!" Når barnet har funnet trygghet i rutinene og knyttet seg til en voksen omsorgsperson i barnehagen, går det lettere. Da våkner lekelysten, nysgjerrigheten og kapasiteten til å danne vennsksrelasjoner. Da blir det gøy!

Vi gleder oss til et nytt og spennende barnehageår!

Overganger

Overgang barnehage-skole

"Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge tilrette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt

skolefritidsordning.”

«Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

Rammeplan: 2017

Vi i barnehagen skal sørge for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som et godt grunnlag for skolestart. Vi skal legge til rette for at avskjeden med barnehagen skjer på en god og positiv måte og at barna føler at det er en sammenheng mellom barnehagen og skole.

Mål for overgang barnehage-skole

- Barna skal få en god overgang fra barnehagen til skolen.
- Barnehagen skal bidra til et helhetlig læringsbegrep.
- Jobbe for et godt samarbeid mellom barnehage og skole.
- Jobbe for et godt foreldresamarbeid om overgangen med egne overgangssamtaler før barnet slutter i barnehagen.
- Barnehagen har egen førskolegruppe, som gjør det spesielt å være førskolebarn. I førskolegruppen tar vi opp relevante tema som matematikk, begynnende lese- og skriveopplæring, trafikk og brannvern, helse, hygiene, selvstendighet, sosial kompetanse og vennskap.

I barnehagen har vi særlig fokus på selvstendighetstrening for førskolebarna. De skal snart videre til skolen der de må klare mer selv. I barnehagen har vi anledning til å øve på det barna skal mestre selv i skolen, i en trygg ramme med trygge voksne støttespillere.

Mål for førskolebarna:

- At de skal mestre å skrive sitt eget navn før skolestart
- Mestre å kle av og på seg selv
- Være selvstendig på toalettet

Overnattingstur til Sørebø

Våren 2022 planlegger vi overnattingstur for Ole Brummene til Sørebø. Dette er en sånn mestre-vokse-oppleve-tur, i forkant av skolestart. Sørebø er en liten gård i Høyanger kommune. På gården er det mange forskjellige hus, og vi skal bo i et av husene fra onsdag til fredag. Plan for turen er å kose oss, spise god mat, gå lange turer opp i dalen, fiske i vannet, leke, spille spill, mate kaninene til tante Sissel m.m. Når turen blir ser vi litt an, vi peker oss inn på en uke med god værmelding etter påske :)

Mål for turen:

- Barna skal oppleve bevegelsesglede og mestring
- Gi barna et godt selvbilde, og tro seg selv og egne ferdigheter
- Trygghet, dyrke vennskap og samhold.
- Gode fellesopplevelser
- Minner for livet!

Overgang liten til stor avdeling

For de minste barna kan det vi tenker er små endringer, være store hendelser i livet. Avdelingene i barnehagen jobber tett sammen, vi er en liten barnehage og vi kjenner hverandre godt. Med dette betyr ikke at avdelingene har like dager. Det er stor forskjell på Hundremeterskogen og Eiketreet, både i tempo, lydnivå og aktivitetsnivå. De eldste barna på Eiketreet bytter vanligvis avdeling når de kommer tilbake etter sommerferien. Det kan i tillegg være behov for at et eller flere barn bytter avdeling ilt året. Dette handler om individuell tilpasning, hvor barna vil ha best utbytte i forhold til egen utvikling og modning.

På våren er de eldste barna på Eiketreet en del sammen med de yngste barna på Hundremeterskogen. De kommer sammen noen dager for samlingsstund og er mye sammen på lekeplassen. Dette gjør vi for å legge til rette for at barna danner relasjoner på tvers, og for at de barna som skal bytte avdeling møter noen barn de kjenner når de kommer til ny avdeling.

I tiden før avdelingsbytte snakker vi mye med barna og barnas foreldre om endringen som kommer. I disse samtalene er det fint å snakke om forventninger, om hva som møter barna på stor avdeling og imøtekomme eventuelle bekymringer.

Barnehagens samarbeidspartnere

Barnehagen har flere samarbeidspartnere som på forskjellig måte og i ulik grad er en del av vår praksis.

Tveitevannet Barnehage

Vårt samarbeid med Tveitevannet Barnehage har dype røtter. Samarbeidet går helt tilbake til den tiden de var naboene våre her i kirkebygget. De drev fulltidsbarnehage i kirkens ungdomslokaler, mens vår barnehage på den tiden kun var korttidsbarnehage, drevet i samme lokaler som nå. Hvert år har vi flere arrangementer vi samarbeider om og der barnehagene møtes. I tillegg til dette opptrer vi sammen på eldresenteret 16. mai og Lucia.

Samarbeidet gagnar både barna og de voksne. Vi er små barnehager, og ved å treffes jevnlig kan barna få sosial trening, etablere vennskap, treffe flere jevnaldrende og møte nye voksenpersoner med andre fremtoninger enn de er vant til. Personalet i begge barnehagene utveksler opplevelser og pedagogiske erfaringer med hverandre, holder felles kurs og møter og møtes sosialt.

Slettebakken Menighets Eldresenter

Vi opptrer med sang på eldresenteret flere ganger hvert år, både i forbindelse med 17. mai, Luciadagen og ellers. De siste årene har vi også deltatt på arrangementer sammen, som for eksempel grilling, lek og sang ved Tveitevannet på friluftslivets dag. Samarbeidet beriker både barnas- og de eldres hverdag, vi blir bedre kjent med nærmiljøet og naboene våre.

NLA Høgskulen

Dette barnehageåret skal vi også ta imot studenter fra NLA Høgskolen Bergen. I perioder vil da barnehagelærerstudenter ha sin praksis i vår

barnehage. Dette er en god ting for studentene og for oss. Studentene får erfaring med barnehagelivet og øve på pedagogisk arbeid i barnehage. Studenter er ofte flinke til å stille kritiske spørsmål om vår praksis, noe som hjelper oss til å reflektere over egen praksis. Alt samarbeid og alle felles aktiviteter dette året vil tilpasses det aktuelle nivået av smitteverntiltak.

Bursdag i barnehagen

Når barna har bursdag markerer vi dette i barnehagen. Denne dagen får barnet være ekstra i fokus med ekstra oppmerksomhet. Vi henger ut flagg og har bursdagssamling. I samlingen får barnet bursdagskrone og bursdagskappen på. Barnet får velge to hjelpere til samlingen, en voksen forteller bursdagseventyret, tenner lys i bursdagstoget, vi synger bursdagssanger og vi danser i bursdagsringen. Avslutningsvis får barnet "teppeløft" like mange ganger som barnet fyller år. Det er fint med litt kiling i magen når det er bursdag.

Det er gøy med bursdag i barnehagen! Barna kan ha med noe godt hjemmefra når de skal feire bursdag i barnehagen. Vi oppfordrer i den anledning familiene å velge sunne og gode alternativ.

Viktige datoer dette året:

Planleggingsdager 2022-2023.

- **Fredag 21. Januar 2022**
- **Fredag 27. mai 2022**
- **Torsdag 30. juni 2022: Siste dag før sommerferien 😊**
- **Fredag 1.juli 2022. Planleggingsdag Klargjøre til nytt barnehageår.**

- **Fredag 12.8 2022**
- **Mandag 12.9 2022**
- **Mandag 2.januar 2023**
- **Fredag 19.mai 2023**
- **Mandag 31. juli 2023. Klargjøre et nytt barnehageår.**

Arrangement:

- **Søndag 12. juni 2022: Sommergudstjeneste og sommerfest**
- **Lørdag 5. november 2022: Menighetens dag**
- **Søndag 27.november 2022: Barnas adventsgudstjeneste**

Foreldremøter:

- **Onsdag 15.juni 2022, klokken 19.30-21.00. Da inviteres nye foreldre.**
- **Onsdag 14. september 2022.**

